

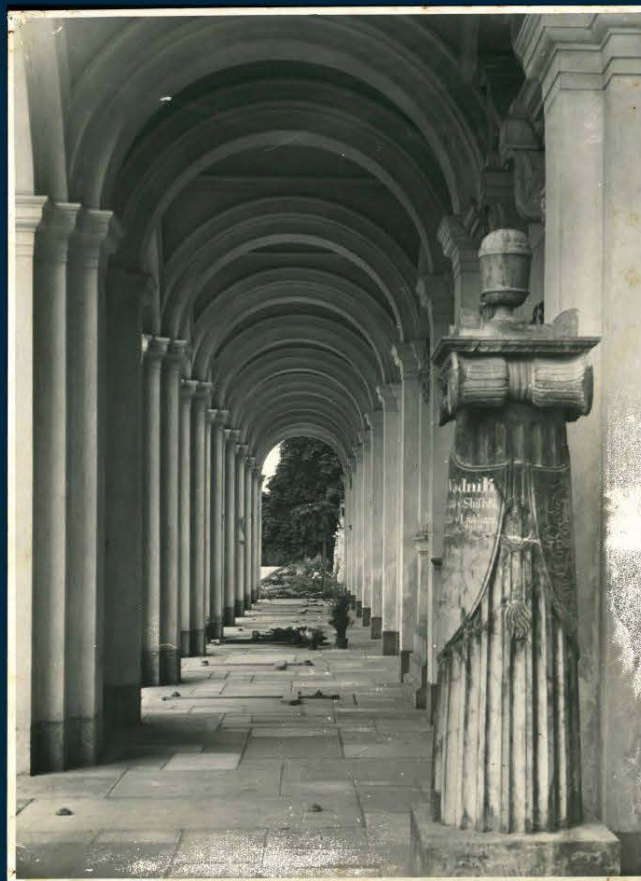
MESTI ZADNJEGA
POČIVALIŠČA – ŽALE IN NAVJE

NAVJE

Prostor okoli sv. Krištofa je ob prehodu v 21. stoletje že skoraj 130 let veljal za osrednje ljubljansko pokopališče. Ker je postajalo vedno bolj utesnjeno, so pri cerkvi sv. Križa leta 1906 uredili novo pokopališče, medtem ko je staro sčasoma prerasčalo rastlinje, večkrat pa je postalo tudi tarča pokopaliških tatov. Prav zato so vse pogostejše vznikale peticije in pobude za ohranitev nagrobnikov pomembnih osebnosti, ki so tam še ostali.

Prvi Plečnikovi načrti iz leta 1929 in 1932 so predvidevali razširitev obstoječe cerkve sv. Krištofa, zidavo nove cerkve sv. Cirila in Metoda in ureditev parka za grobove zaslužnih Slovencev. Ti načrti niso bili uresničeni, saj si je ljubljanska škofija na tistem mestu zamislila zgraditi novo semenišče. Škof Rožman je mestni občini odstopil vzhodni del opuščenega pokopališča z arkadami in Plečnik je zopet sedel za risalno mizo. Nov načrt, ki ga je ljubljanska občina potrdila, je zrisal leta 1937. Pod vodstvom arhitekta Iva Spinčiča in vrtnarja Antona Lapa so arkade obnovili, zasadili drevje in travo ter začeli prestavljati nagrobnike. Do leta 1940 so prenesli vse in park 30. oktobra slavnostno otvorili. Istega leta so kot zadnjega k večnem počitku na Navje položili slovenskega politika dr. Antona Korošca.

Vojna in poveljni načrti nove komunistične oblasti so Navje potisnili v ozadje; dolga leta je propadalo in bilo žrtev vandalskih izpadov. Pobude za obnovitev in ohranitev so zopet dobile glas v 80. letih. V letih 1982–1986 so park počistili, opravili konservatorsko-restavratorska dela in ga razglasili za kulturnozgodovinski spomenik.

Arkade na Navju z nagrobniki slovenskih zaslužnih mož.
(SI AS 1085, p. e. 146, mapa 1)

Pogreb slovenskega politika dr. Antona Korošca na Navju leta 1940, fotografija iz filma.

(SI AS 1086, p. e. 14)